

Moje dosedanje šolanje

Za to domačo nalogo so nam v šoli naročili, da moramo napisati vse po pravici. Povedati moramo svoje misli odkrito kot pri spovedi in prav vse, kar nas teži, kar nam ni prav in kakor bi si želeli mi to in ono.

V zadregi mi noče na papir prava beseda. Zdaj šele vidim, da je priznavanje resnice včasih prav težka stvar in da je treba za to precej poguma. Ker sem pa fant, hočem biti pogumen in poskušal bom povedati vse tako kot je in nič olepšavati, pa naj bo kar hoče.

V šolo sem šel rad. Zelo sem bil radoveden, kako bo tam, ker sem dan za dnem opazoval starejše dečke, s kakšnim veseljem so se vsipali iz šole. Že po tem sem sklepal, da mora biti v šoli zelo zabavno, sicer bi se domov grede ne smejali, ampak se držali kisló kot pust na pratiki.

Prve dneve se mi je zdelo v šoli dolgočasno. Nič ni bilo takega, da bi me posebno zanimalo. Pa saj še radovednosti nisem mogel napasti, ker nam je gospodična učiteljica zapovedala, da moramo mirno sedeti in lepo poslušati. Nekaj časa je že šlo to, a mene so začele kar kosti boleti, da sem se začel premikati in presedati. Gospodična je to opazila in me vprašala, če na žeblih sedim. Na to nisem vedel kaj odgovoriti. Vprašanje se mi je zdelo namreč zelo čudno in nerazumljivo.

To učiteljico smo imeli samo nekaj mesecev. Bila je drugače dobra z nami. Naučili smo se pri njej dosti. Le to nam ni bilo nič všeč, ker se ni nikoli nasmejala in ker je govorila čisto drugače kot naša mama doma. Vlekla je besede prav tako kot naša botra, kadar nam bere v nedeljo popoldne v kuhinji evangelije.

Te učiteljice pozneje nisem več videl. Zelo sem radoveden, kam je odšla. Morda je bila bolna in se zato ni nikoli nasmejala.

Za njo je prišel naš sedanji gospod učitelj. Ko je prvič stopil v razred, nam je postalo kar tesno pri srečanju. Na tistem sem si mislil, zakaj ni rajši ostala prejšnja gospodična pri nas, ker smo jo že poznali in se je privadili.

Njegova velika postava in zlasti košati brki, ki jih je takrat nosil, vse to je vzbujalo v meni prvi hip strah in trepet. Menda se je godilo tako tudi z drugimi. Saj je bilo v razredu nekaj časa vse tako tiho, da bi bil slišal miško teči. Našo zadrego pa je kmalu potolažil sam gospod učitelj s svojo prijaznostjo in šaljivostjo. Ko je našega malega sošolca Rajka nekaj vprašal, se je Rajko začel tresti kot šiba na vodi. Gospod učitelj je to opazil in se mu začel smejati, rekoč: »Kaj pa ti je Rajko?

Ali se morda pred menoj tresesh? O, do zdaj še nisem nobenega fanta pohrustal in ga tudi ne mislim, čeprav imam brke kot Turek košate in roke kot mlinske lopate.« — Zdaj se je boječi Rajko šele oddahnil, z njim pa tudi mi.

S tem je bil led prebit in z gospodom učiteljem smo se do danes prav dobro razumeli.

O gospodu katehetu sem že v neki nalogi pisal. Reči moram, da nam je njegova ura vedno v oddih. Kadar smo prav pridni in smo se pri izpraševanju dobro odrezali, postane gospod katehet tako dobre volje, da nam tudi kaj veselega pove. Posebno radi pojemo. Komaj čakamo, da pride poziv: »No, pa dajmo še tisto: ‚Lepa si, lepa si...‘« Tako jo zapojemo, da se šola kar trese. Med nami je samo sošolec Tone brez poslušha. Tako čudno brunda, kot bi posnemal medveda, kadar mu ni kaj po volji.

Pravijo, da je lepo petje nabožnih pesmi enakovredno molitvi. Škoda, da tudi pri računstvu ne pojemo, potem bi bile te težke ure dosti kratkočasnejše.

V šolo hodim rad, še rajši pa iz šole. To pa zato, ker gremo domov skupaj in ker se nam ne mudi tako kot v šolo. Pouka ne smemo zamuditi, doma je pa vseeno, če pridemo nekaj minut prej ali pozneje. Kosilo nam kljub temu ne odide.

Malo bolj nerodno pa je, če smo zaprti. Takrat jo je treba dobro pobirati, da se vsaj nekoliko zabriše izgubljeni čas in se ni treba pred starši zagovarjati. Navadno gre taka zakasnitev neopazno mimo, če zapor le ni bil predolg. Drugače pa je to zelo nerodna stvar in navadno sledi temu še domača zapora, ako je prišlo po nerodnosti vse na dan. V tem oziru smo večji šolarji zelo previdni in skrbno molčimo o vzrokih zakasnitve, ker je potem le preveč takih besed, kakršnih človek ne sliši rad.

V prvem in drugem razredu smo bili še vse bolj otročji. Kar po cestah smo kričali, da je ta in ta zaprt. Zdaj pa skrbno molčimo, ker si mislimo: Danes meni, jutri tebi. — Tudi izblebetali smo včasih vse, če je bilo treba ali ne. Spominjam se, da smo se v prvem razredu učili o alkoholu. Gospod učitelj je vprašal, če je kdo že toliko pil, da ni vedel, kaj dela. Oglasil se je Ovnov Jože, ki je pripovedoval: »Meni so pri stricu dali poln kozarec črnega vina, potem sem pa šel za hišo in je bilo po belem pesku vse črno...«

Dvignil je roko Klepčev Peter in izdal tole: »Naš ata so pa prišli zadnjič domov in so jim morali mama sezuti čevlje, tako so bili...« — »že dobro, Petrček, že dobro,« je hitro posegel vmes gospod učitelj. »Veš, o svojem očku pa ne smeš nič praviti ne tukaj ne drugod. Jaz sem samo vprašal, če je med vami že kdo pil in kako mu je potem bilo.«

Oh, takih skrivnosti smo kot prvošolčki izdali nič koliko. Zdaj smo že bolj modri in ne izblebetamo vsega, kar ni, da bi se obešalo na veliki zvon.

Zdi se mi pa, da so deklice še vse bolj neprevidne. Moja sestra včasih pripoveduje, kaj se vse menijo v šoli. To se ji smejemo, le mati pravi, da morajo biti bolj modre in ne take čenče.

Za čenče pa fantje nismo. Saj vemo, kaj lahko povzročijo nepremišljene besede: jezo, žalitve, tožbe in končno pika-poka tam, kjer so hlače najbolj napete...